

procul à me, aut ad longum tempus adhuc distant, sed proxima jam sunt, & velut ante pedes: eas quasi vias occuparunt, per quas eundem mihi foret.

נכרי *inciderunt ipsi in eam:*) hoc tandem est exoptabile illud conatum adeo perniciosorum epiphonema, Deo nimirum procurante, ut consilium consultori fieret pessimum. Cujusmodi eventus etiam supra meminit *Pfal. VII, 19. vide Prov. XXVI, 27.*

EXPLICATIO VERSUS VIII.

נכרי *paratum atque in bono hoc propositio planè obfirmatum escor meum:*) nempe ad decantandas Tibi, Domine, laudes debitas, ceu sequitur. Utrumque, tum præparatio, tum solida rei alicujus confirmatio, indicari solet hoc verbò **נכרי** *parare, stabilire*, ceu dictum fuit, *Pfal. XXXVIII, 18. LI, 12.* Repetitur verò bis eadem hæc propositio, præ gaudio nimirum, atque ad constantiam animique ingenuitatem eo melius sic declarandam; (fermè ut supra *vers. 2. miserere mei, miserere mei:*) q. d. paratum est cor meum, imò ex animò loquor, quod tu, Deus omniscie, nosti, paratum est &c. *Rasche:* paratum est cor meum tam in exercitiò judicii, quam misericordie: quod ipsum tamen scopo præsentis minus quadrat. NB. Versus 8. 9. 10. 11. 12. repetuntur iisdem ferè verbis sub initium *Pfal. CVIII.*

שיר *cantabo:*) h. e. paratum est cor meum, ut decantem. Ita namque coherere hæc duo membra, evidentia contextus monstrat. Ne eruntur verò duo verba ferè synonyma, **שיר** *cantare voce*, & **נכרי** *psallere instrumentis*, ad copiam hymnorum varietatemque h. m. exprimendam.

EXPLICATIO VERSUS IX.

עורר *evigila gloria mea:*) sicut supra *vers. 6.* compellaverat Dominum; ita nunc, postquam exauditionem spe præsentissimam sibi stitit, compellat etiam semetipsum, ad exsolvendum opitulanti huic promississimo laudes decentes. Opponitur autem hocce **עורר** *evigilare*, dormitioni vel negligentie desidiose, ubi tardi ac oscitantes sumus ad rem aliquam peragendam, (confer *Pfal. XLIV, 24. evigila, quare dormies?*) quomodo hac ipsa voce Debora suam depellere voluit somnolentiam, tepiditatem aut timiditatem, *Jud. V, 12. עורר עורר evigila Debora &c.*

כבוד *gloria mea:*) i. e. anima; ita *Kimbi & Genebrardus*, vel lingua mea; ita plerique Latini, quæ plurimam conciliare mihi potes gloriam, vel gloriosum me præ aliis reddere, si recte te utar; vel quæ Deum glorificas. Sic *Gen. XLIX, 6.* non unietur **כבוד** cætui ipsorum: *Pfal. XXX, 13.* ut psallat tibi **כבוד** & non fileat: & *Pfal. CVIII, 2. 3.* paratum est cor meum, canam & psallam, etiam gloria mea: evigila nablium & cithara, &c. *Pfal. XVI, 9.* exultabit **כבוד** ubi *LXX.* & post eos *Lucas Act. II, 26.* expresserunt per *γαῖσσαν*, quod etiam arripit *Glass. l. 5. p. 25. & Muis h. l.* Aliqui, ut *Flac. in paraph.* gloriam per *Nablium*, quod sequitur, exponunt: hæc quippe instrumenta Davidi, tanquam musico perito, magnam conciliabant gloriam. *1. Sam. XVI*, verum id à cæteris Scripturæ locis alienum.

נבל *nablium & cythara:*) De utroque *Pfal. XXXIII, 2.* Ridiculus hic est *R. Salomo:* exci-

ta me, o nablium & cythara, appensa juxta lectum meum, qui apertus est vel patet lateri septentrionali, quamprimum ergo adest noctis medium, ventusque septentrionalis inflat ea instrumenta, David surgit occupaturque in lege; item *Bungus num. p. 299.* qui per psalterium animam, per lyram corpus intelligit. Sed sufficiat, prosopopeia hac Davidem omnia sua divina laudi consecrare.

עורר *evigilabo:*) intransitivè sicut *Pfal. XXXV, 23. העירר* evigila & expurgare: sic *Aben Esra.* adeoque iterum subtilis nimis *Rasche*, qui transitivè accipit h. m. *excitabo auroram; non vero aurora excitabit me.*

שחר *mane:*) i. e. citissimè, ubi primum modo auxilii diluculum cœperit promicare; imò quavis etiam dierum inde sequentium aurora, ubi expeditissimi adhuc sunt spiritus, minusque hoc pietatis exercitium solet interturbari per negotia strepitusque diurnos. vide infra *Pfal. CVIII, 3.*

EXPLICATIO VERSUS X.

נודר *celebrabo te, psallam tibi &c.*) iterum per epexegetin vel *επιμνην* constantia gratitudinis Davidicæ declaratur, quod non domi solum aut inter amicos, sed **בְּעַמִּים** in magnò tot populorum in sacris concursu, & **בְּלִמְמִים** in nationibus, vel inter homines diversarum planè nationum, hanc sui liberationem non mediis politicis causisve naturalibus, sed soli Deo velit tribuere, aliosque ad similem fiduciam ac gratitudinem simul invitare. *Aben Esra* **עַמִּים** de Israële, **לִמְמִים** de alienigenis exponit.

EXPLICATIO VERSUS XI.

עַד שָׁמַיִם *ad caelos usque gratia tua magna est:*) h. e. inexhaustæ plane amplitudinis, fermè sicut vastissima illa inter caelos atque terram intercapedo nullis mensurari potest funiculis vel ulnis. Sic namque infinita planè media novit Deus ad liberandum, imò gratiosum se præbet istis, istoque tempore, qui gratiam, & quidem rebus ita conclamatis, promittere sibi nunquam fuissent ausi. Particula autem **עַד** *usque*, vel tota potius phrasis, non strictè debet accipi, ac si divina gratia finibus tandem suis circumscribatur, sicuti spatium illud aëris tandem lunæ finitur concavo; sed pro captu vulgi infinita describitur immensitas, à nullò hominum pervestigabilis. Quapropter pro hoc in textu parallelò *Pfal. CVIII, 5.* ponitur **שָׁמַיִם** *super caelos.*

שָׁמַיִם *nubes altissimas vel tenuissimas:*) vide *Pfal. XVIIII, 12.* Piscator negat de nubibus id accipi; sed frustra.

אמת *veritas tua:*) h. e. ubi veritas promissorum ab hominibus servandorum suos facile reperit limites, imò exiguis sepè terminis circumscribitur; ibi Tua, Domine, integritas est planè inculpabilis ac infinita. Imò ubique omnes te veracem liquidò experiuntur per universa atque singula terræ climata.

רוּחָה *repetitur denuò versus intercalaris sextus.* quippe in hac unâ Dei sui gloria omnium optime Davidis anima acquiescit.

USUS